

ČETRTEK 28.11.2013, 15:52
planetsiol.net

Othello: Shakespeare, kot ga najverjetneje še niste videli



Avtor: *Igor Đukić*

Na velikem odru Mestnega gledališča ljubljanskega si je tokrat mogoče ogledati navdihujočo in edinstveno verzijo Shakespearovega Othella, kot si ga je zamislil režiser Jernej Lorenci.



Primož Pirnat kot Jago in Sebastian Cavazza kot Othello

Shakespearov neponovljiv in bogat verz dotične tragedije navdušuje v vsakem trenutku, videno in slišano v formi režiserja **Lorencija** pa užitek gledališke izkušnje samo še nadgradi. Odrsko dogajanje se pred očmi gledalca konsistentno stopnjuje, razvija in potencira tesnobno občutje do katarzičnega, seveda, tragičnega konca.

Predstava je izrazito fizična, grobo nastrojena, kompleksno večplastna z nešteto malih detajlov, ki jih lahko gledalec, nehote, izpusti. S skorajda filmskim kadriranjem prizorov je Lorenci mojstrsko stkal tapiserijo razburkanih čustev in sočnih čutnosti o iskreni ljubezni in spoštovanju, ki ju poteptajo silovit gnev,

genialna pretkanost, hudičevsko ljubosumje, neizprosna hudobija in zlo, ki puhti in se kot izmuzljivi dim suče iz glavnega zlikovca. Uspelo mu je skorajda nemogoče: burkaško nastopaštvo in tragične trenutke zliti v celovito enoto, paradoksalno protislovje prikazati kot nekaj popolno smiselnega, antagonist prikazati kot junaka, in trditev, da se nasprotja privlačijo, postaviti na laž. Pri njegovi unikatni viziji mu je več kot očitno pomagal izjemen nabor igralk in igralcev MGL.



Primož Pirnat, Tina Potočnik kot Bianca in Lotos Vincenc Šparovec kot Cassio

Herkulsko delo je opravil **Primož Pirnat**, ki kot Jago neusmiljeno podira, razdira in tepta vse pred seboj. Njegova mogočna interpretacija, po njegovem, izdanega vojščaka, ko ga Othello, postavni mavrski general, nepravilno postavi na mesto praporščaka in ne na mesto svojega pribočnika, je stvaritev najžlahtnejšega sijaja. Mojstrsko obvladovanje telesa in govora, še posebej v prvem, skoraj pol ure dolgem monološkem prizoru, je nepozabno. Retrospektivno povzemanje dogodkov v Benetkah je vrec, ne, "tour de force" besed in imenitno preigravanje kopice številnih likov, ko na videz lahko preskakuje od enega k drugemu, pa spet nazaj. V nadaljevanju se njegova mrzla nprav, ki ne pozna sočutja, postopno stopnjuje do ledišča, in v tej "ledenosti" Pirnat naravnost blesti. Vloga, ki jo prav zaradi njegovega neizpodbitnega talenta gledalec še dolgo ne bo pozabil oziroma je ne bo hotel pozabiti.



Viktorija Bencik Emeršič kot Desdemona in Sebastian Cavazza

V tragični ljubezenski par, Desdemono in Othello, sta se več kot prepričljivo prelevila **Viktorija Bencik Emeršič** in **Sebastian Cavazza**. Viktorijina Desdemona je prototip ljubeče žene, ženske, ki bi jo želel imeti vsak moški. Njena klovnovska, otroška razigranost in naivno prepričanje v eno in edino ljubezen ni kos resničnemu svetu in zahrbtnim dejanjem togotnega Jaga, ki za njenim hrbtom zanjo pripravlja neprijetno presenečenje. Igralkin dar sposobnosti zlitja krhke fragilnosti in srce parajočega tragičnega propada je neverjetno precizen in resničen. Tudi Cavazzov Othello je močna stvaritev izjemnega igralca, ki v sebi združuje tako ljubečo nežnost kot surovost brez primere. Z raznoliko paleto čustev je izvrstno izrisal lik moškega, ki ne zaupa vase in ki zaradi nesamozavesti postane dovzeten za podtikanja in laži. To izkoristi Jago, ki mu iz maščevanja z lažmi maže oči in dušo. Postopno slepo spoznanje o domnevni ženini nezvestobi sprva srčnega Othella spremeni v krvoločno pošast, ki nepremišljeno konča življenji dveh nedolžnih oseb. In prav v tej postopni metamorfozi iz moža, ki ljubi, v moža, ki sovraži, Cavazza diha s prepolnimi igralskimi pljuči.



Sebastian Cavazza in Viktorija Bencik Emeršič

Zgodbo usodne trojke s svojimi prvovrstnimi odrskimi kreacijami dopolnijo še **Judita Zidar** kot Jagova žena in Desdemonina pomočnica Emilija, **Lotos Vincenc Šparovec** kot prevaran in izdan Cassio, **Jaka Lah** v vlogi Roderiga, **Janez Starina** - s svojim vmesnim razglabljanjem o tem, zakaj oni kot igralci uprizarjajo to tragedijo in zakaj mi, kot gledalci, kljub temu da vemo, kakšen je konec, še vedno vztrajamo na svojih sedežih, poskrbi za presenetljivo učinkovit intermezzo - Montano in **Tina Potočnik** kot Bianca.

Pri prej omenjeni učinkovitosti protislovij bi rad opozoril na sklepni prizor, ko se konec tragično razplete v soju sveče, ob prižganih cigaretah, svečano pripravljene mizi in številnih truplih. In na kruto zmago slavje Jaga, ko pretresenemu Othellu z zažigom dvojnih robcev (gre za edino Shakespearjevo tragedijo, katere razplet je odvisen od rekvizita) razkrije svojo podlo igro. Neprecenljivo ...

Ne vem, zakaj, a dandanes je nekako v navadi, da se režiserji oddaljujejo od scensko (pre)obloženega odra in se osredotočijo na samega igralca in besedilo. Za mnoge je koncept manj je več, to na videz le preprosto sožitje subjekta in objekta, zadosten. V nekaterih primerih se ideja izkaže za uspešno, spet drugič ne.



Igralska ekipa Othella

Tokratna uporaba praznega odrskega prostora, kjer največjo rekvizitno vlogo odigrajo zavesa, par stolov, kreda in robec, je bila zmagovalna. Odprtost in globina turobne črnine odra in zaodrja sta omogočila kontrastno "sceno" barvitim protagonistom, ki so prostor v razgibani koreografiji gibov in premikov izkoristili do maksimuma. Tudi uporaba krede, s katero je glavni antagonist po odru in stenah risal prizorišča, z luno in soncem nakazoval čas dogajanja ali pa preprosto občinstvu z besedo "pavza" dal vedeti, da je pred nami odmor, je bila več kot učinkovita. Tragičnost in tistih nekaj redkih trenutkov sreče in veselja so ustvarjalci na točno določenih mestih v predstavi dodatno izdatno razgalili, ali z izrazito poudarjeno ali izrazito "ubito" belino luči in reflektorjev. "Nekaj podobnega, kar sem videl v *Dogvillu*," sem med gledanjem črtal vzporednice z mojstrovino danskega režiserja **Larsa von Trierja**.

Ogled predstave, menim, da ene najboljših v tem teatru v zadnjih letih, močno priporočam.

Foto: MGL/Asiana Jurca Avci